

ΤΜΗΜΑ	Διοίκησης Επιχειρήσεων	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	eMBA
ΚΩΔ. ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΡΗΜ1	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τραπεζική
Credits	6	ΕΞΑΜΗΝΟ	2 ^{ος} κύκλος
ΟΝΟΜ/ΝΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ	Απόστολος Γ. Χριστόπουλος	E-MAIL	axristop@econ.uoa.gr

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ειδικά Θέματα Τραπεζικής Θεωρίας και Πρακτικής

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να εφοδιάσει τον σπουδαστή – ερευνητή με τα απαραίτητα στοιχεία και τις εξειδικευμένες γνώσεις που απαιτούνται, για να προσεγγίσει επαγγελματικά και επιστημονικά θέματα που άπτονται της τραπεζικής θεωρίας και πρακτικής. Αρχικά γίνεται σύντομη παρουσίαση στις έννοιες της διαχρονικής αξίας του χρήματος (τελική, παρούσα αξία, ράντες) και ακολουθεί παρουσίαση θεμάτων όπως οι ιδιότητες και οι λειτουργίες του χρήματος, οι ορισμοί του χρήματος με τη στενή και την ευρεία έννοια, η αναγκαιότητα της μέτρησης του χρήματος σε μια οικονομία, ο θεωρητικός και εμπειρικός ορισμός του χρήματος, τα διάφορα είδη χρημάτων που χρησιμοποιήθηκαν έως σήμερα και τα προβλήματα μιας εμπράγματης οικονομίας. Στη δεύτερη ενότητα ακολουθεί μια εισαγωγή στην χρηματοοικονομική τραπεζική και χρηματοδότηση, καθώς και στις χρηματοπιστωτικές αγορές και ιδρύματα. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα στην κεφαλαιαγορά και χρηματαγορά. Η ενότητα αυτή κλείνει με την ανάλυση της νομισματικής πολιτικής (πράξεις ανοικτής αγοράς, πάγιες διευκολύνσεις και υποχρεωτικές καταθέσεις) καθώς και τους τρόπους μέτρησης του χρήματος αλλά και τον ρόλο της ΕΚΤ. Στην τρίτη ενότητα, εξηγείται η καμπύλη απόδοσης, αναπτύσσονται οι διάφορες θεωρίες που εξηγούν τη χρονική διάρθρωση των επιτοκίων, και χρησιμοποιούμε τις θεωρίες που αναπτύχθηκαν πιο πάνω για να προβλέψουμε το ύψος των επιτοκίων στο μέλλον. Στην τέταρτη ενότητα συζητούμε χρηματοοικονομικούς γρίφους οι οποίοι προκύπτουν από τα εμπειρικά δεδομένα και τους τρόπους εξήγησής τους καθώς επίσης και τα αίτια των χρηματοοικονομικών κρίσεων και πως επηρεάζουν την οικονομική δραστηριότητα. Στην πέμπτη ενότητα εξετάζουμε την αγορά ξένου συναλλάγματος δίνοντας έμφαση στις μορφές και σπουδαιότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών, τον προσδιορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών στη μακροχρόνια περίοδο, τον προσδιορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών στη βραχυχρόνια περίοδο και τις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Στην ενότητα που ακολουθεί εξετάζεται ο κίνδυνος των επιτοκίων και αναλύονται διεξοδικά η διάρκεια και η κυρτότητα των ομολόγων. Στην έβδομη ενότητα παρουσιάζεται ο ισολογισμός μιας τράπεζας και αναλύεται σε βάθος ο τρόπος διαχείρισης του επιτοκιακού κινδύνου με τη μέθοδο του ανοίγματος (duration gap) και των βασικών μεγεθών του ισολογισμού τους. Στην ενότητα αυτή, έχουμε και την αξιολόγηση τραπεζών και την κατάταξή τους βάσει της φερεγγυότητάς τους. Στην ανάλυση αυτή χρησιμοποιείται η μεθοδολογία των αριθμοδεικτών CAMELS για την αξιολόγηση των τραπεζικών ιδρυμάτων ενώ αναφορά γίνεται και στους διεθνείς οίκους αξιολόγησης. Στην όγδοη ενότητα γίνεται αναλυτική παρουσίαση του leasing και του factoring ως εναλλακτικές μέθοδοι χρηματοδότησης σε σχέση με τον τραπεζικό δανεισμό. Ακολουθώντας στην ένατη ενότητα παρουσιάζεται ο τομέας της διοίκησης ανθρωπίνων πόρων τραπεζικών ιδρυμάτων με έμφαση στον προγραμματισμό του ανθρώπινου δυναμικού, την προσέλκυση εργαζομένων, την επιλογή προσωπικού, την εκπαίδευση και αξιολόγησή του, τα συστήματα αμοιβών, αλλά

και θέματα διοίκησης. Στην τελευταία, δέκατη ενότητα, παρουσιάζεται το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των τραπεζών δίνοντας έμφαση στους Κανονισμούς της Βασιλείας αλλά και στο ευρωπαϊκό πλαίσιο όπως διαμορφώνεται το 2016.

ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός της Θεματικής Ενότητας είναι με την ολοκλήρωσή της, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να έχουν κατανοήσει βασικές αλλά και εξειδικευμένες έννοιες και τεχνικές τραπεζικής - χρηματοοικονομικής διοίκησης. Λόγω των πρόσφατων συγκυριών στην οικονομία διεθνώς αλλά και στην Ελλάδα ειδικότερα, πολλά θέματα αποκτούν σημαντική βαρύτητα και πρόκειται επίσης να συζητηθούν πέραν των θεμάτων που περιγράφονται στις παραπάνω ενότητες. Τέτοια θέματα είναι οι τιλοποιήσεις, οι ανακεφαλαιοποιήσεις, το επερχόμενο θεσμικό πλαίσιο στο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα κ.ά.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Θα υλοποιούνται διαλέξεις μία φορά ανά εβδομάδα. Μέρος της διάλεξης (κυρίως το τελευταίο ημίωρο) θα χρησιμοποιείται για συζήτηση και ανατροφοδότηση κλπ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Τρεις ατομικές εργασίες, 1 μονάδα ανά εργασία (30% τελικού βαθμού)
- Μία ομαδική εργασία, 1 μονάδα (10% τελικού βαθμού)
- Τελική γραπτή εξέταση (60% τελικού βαθμού)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασιλείου Δ. και Ν. Ηρειώτης, (2008), Χρηματοοικονομική Διοίκηση: Θεωρία και Πρακτική, Εκδόσεις Rosili, Αθήνα.
- Μπουραντάς Δ. και Ν. Παπαλεξανδρή, (2003) Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα.
- Σαπουντζόγλου Γ. και Χ. Πεντότης, (2009) Τραπεζική Οικονομική, Τόμοι Α και Β, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα.
- Χριστόπουλος, Α. και Ντόκας, Ι. (2012) Θέματα Τραπεζικής και Χρηματοοικονομικής Θεωρίας. Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΕΑΣ ΥΛΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #1

- Εισαγωγή στη θεματική ενότητα
- Παρουσίαση στις έννοιες της διαχρονικής αξίας του χρήματος (τελική, παρούσα αξία, ράντες)
- Ιδιότητες και οι λειτουργίες του χρήματος
- Ορισμοί του χρήματος με τη στενή και την ευρεία έννοια
- Η αναγκαιότητα της μέτρησης του χρήματος σε μια οικονομία
- Θεωρητικός και εμπειρικός ορισμός του χρήματος
- Τα διάφορα είδη χρημάτων που χρησιμοποιήθηκαν έως σήμερα και τα προβλήματα μιας εμπράγματης οικονομίας

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #2

- Εισαγωγή στην χρηματοοικονομική τραπεζική και χρηματοδότηση
- Παρουσίαση χρηματοπιστωτικών αγορών και ιδρυμάτων.
- Παρουσίαση χρηματοπιστωτικών προϊόντων στην κεφαλαιαγορά και χρηματαγορά.
- Ανάλυση της νομισματικής πολιτικής (πράξεις ανοικτής αγοράς, πάγιες διευκολύνσεις και υποχρεωτικές καταθέσεις)
- Τρόποι μέτρησης του χρήματος
- Ο ρόλος της ΕΚΤ.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #3

- Εξηγείται η καμπύλη απόδοσης
- Αναπτύσσονται οι διάφορες θεωρίες που εξηγούν τη χρονική διάρθρωση των επιτοκίων
- Χρησιμοποιούνται αυτές οι θεωρίες για την πρόβλεψη των επιτοκίων στο μέλλον.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #4

- Χρηματοοικονομικοί γρίφοι που προκύπτουν από εμπειρικά δεδομένα και τρόποι εξήγησής τους
- Αίτια των χρηματοοικονομικών κρίσεων και πως επηρεάζουν την οικονομική δραστηριότητα.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #5

- Αγορά ξένου συναλλάγματος με έμφαση στις μορφές και σπουδαιότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών
- Προσδιορισμός των συναλλαγματικών ισοτιμιών στη μακροχρόνια περίοδο
- Προσδιορισμός των συναλλαγματικών ισοτιμιών στη βραχυχρόνια περίοδο
- Μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #6

- Εξετάζεται ο κίνδυνος των επιτοκίων και αναλύονται διεξοδικά η διάρκεια και η κυρτότητα των ομολόγων

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #7

- Παρουσίαση του ισολογισμού μιας τράπεζας
- Ανάλυση σε βάθος του τρόπου διαχείρισης του επιτοκιακού κινδύνου με τη μέθοδο του ανοίγματος (duration gap) και των βασικών μεγεθών του ισολογισμού τους

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #8

- Παρουσίαση της μεθοδολογίας των αριθμοδεικτών CAMELS για την αξιολόγηση των τραπεζικών ιδρυμάτων
- Παρουσίαση των διεθνών οίκων αξιολόγησης

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #9

- Παρουσίαση του leasing ως εναλλακτική μέθοδος χρηματοδότησης σε αντίθεση με τον παραδοσιακό τραπεζικό δανεισμό

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #10

- Παρουσίαση του factoring ως εναλλακτική μέθοδος χρηματοδότησης

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #11

- Διοίκηση ανθρωπίνων πόρων τραπεζών αναφορικά με τον

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #12

προγραμματισμό του ανθρώπινου δυναμικού την προσέλκυση εργαζομένων

- Επιλογή προσωπικού, την εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού, την αξιολόγηση εργαζομένων, τα συστήματα αμοιβών

- Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των τραπεζών

- Κανονισμοί της Βασιλείας και το νέο ευρωπαϊκό τραπεζικό πλαίσιο